

Ecosysteem voor commons

verzameling eenvoudige maar krachtige digitale tools voor collectief beheer

HET PROJECT IN HET KORT

Commons zijn **platforms** waar mensen zich verenigen om in **gezamenlijk beheer een productieve activiteit** te ondernemen, zoals collectief bossen of meren beheren, groenten kweken, evenementen organiseren, mobiliteit of huisvesting delen ... **Gezamenlijk beheer bevordert een duurzame, weerbare en lokale samenwerking.** Zo zijn commons een intrinsiek circulaire productiewijze.

Hoewel het fenomeen de laatste jaren in opmars is, blijft het toch redelijk zeldzaam. Een van de redenen is wellicht de **complexiteit**: zelfs de eenvoudigste taken worden snel ingewikkeld bij een groot aantal stakeholders. **Digitalisering** biedt tal van **nieuwe mogelijkheden** om zaken zowel op vlak van communicatie als organisatie een pak eenvoudiger te maken. Helaas zijn die digitale oplossingen niet goedkoop.

Met dit project wil de Universiteit Gent, in samenwerking met Media Belgium en Oogstgoed CSA, werken aan een **applicatie** die de **complexiteit van commonsbeheer** aanzienlijk zal **vereenvoudigen**.

Via een bevraging van de sector werden eerst een **reeks eenvoudige, maar krachtige gedeelde basisnoden geïdentificeerd**, zoals profielbeheer, automatische

opvolging van betalingen, matchmaking en de creatie van een complementaire munt. Vervolgens werd een **werkend prototype** getest op de zelfoogstboerderij Oogstgoed in Gentbrugge, een boerderij waar deelnemers samen met boeren lokaal, ecologisch en fair voedsel produceren.

Dat digitale platform kan dienen als **prototype voor een ecosysteem voor commons**. Op termijn kan dit leiden tot de **volwaardige integratie van commons in de economie**.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2018-157
 Looptijd: 12/2018 tot 6/2020
 Subsidiebedrag: € 100.000

Een project van:

Universiteit Gent

Samen met:

CommonTomorrow bvba, DOK vzw, vzw Het Spilvarken, Oogstgoed, Media Belgium bvba

[naar de databank >](#)

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- 1 Via dit project konden we een reeks **belangrijke organisatorische noden of knelpunten identificeren** waarvoor we eenvoudige maar krachtige digitale oplossingen bedachten, zoals de automatische opvolging van betalingen, profielbeheer, matchmaking ...
- 2 We bundelden al de digitale oplossingen in **één app**, in dit geval voor plukboerderijen, die toelaat hun ecosysteem als common beter te beheren en benutten (deelnemers, grond, infrastructuur ...).
- 3 De verzameling modules waaruit de app bestaat, kan later ook in eenzelfde of een gewijzigde configuratie voor **andere commons** dienen. De bedoeling is om de **verzameling tools** doorheen andere toepassingscontexten steeds **verder uit te bouwen**.
- 4 Het is nog **te vroeg voor betrouwbare resultaten** over de app op de plukboerderij Oogstgoed, zeker omdat de lancering plaatsvond in de winter. We kunnen wel al zeggen dat de app goed wordt gebruikt en de reacties erg positief zijn.

KERNCIJFERS

37%

wekelijkse gebruikers

57%

maandelijkse gebruikers

221

gezinnen lid van Oogstgoed

9.000

zelfoogstleden in Vlaanderen

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

- 1 Om de relevantie van het project te behouden, was het belangrijk te **vertrekken vanuit reële noden**. Pas door een bevraging met stakeholders in de sector zelf kregen we een klare kijk op de belangrijkste knelpunten.
- 2 **Angst voor het digitale** is nog een belangrijke hindernis. Om de drempel laag te houden, werken we met een webapplicatie die geen aparte installatie vereist, sturen we wekelijks een samenvatting via e-mail en kunnen betalingen nog buiten de app gebeuren.
- 3 **Samenwerken met private partners is niet evident**. Naast eigen inbreng moest de betrokken ontwikkelaar ook opdraaien voor niet te recupereren btw en onvoorziene meerkosten in de ontwikkeling.
- 4 Het is niet eenvoudig om **opvolgfinanciering** te vinden voor een project dat tussenin het commerciële en het sociale valt.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

De app werd gelanceerd op de plukboerderij Oogstgoed in februari 2020, op een moment dat er weinig activiteit is op het veld. We verwachten dat **het gebruik meegroeit met de activiteit** op de boerderij in de zomer en het najaar. Desalniettemin kunnen we nu al zeggen dat de app effectief wordt gebruikt en de **reacties positief** zijn. Dat heeft de interesse gewekt van een **tweede boerderij**, Rawijs (Lochristi).

CSA-netwerk, het overkoepelende netwerk van plukboerderijen, is eveneens geïnteresseerd om het gebruik van de app breder uit te rollen.

Op langere termijn willen we verder groeien door de app te gebruiken voor toepassingen in **andere commons**, al dan niet voedselgerelateerd. Concrete vervolgstappen hangen af van verdere **financierings- en onderzoeksmogelijkheden**.

